

nowva
era

Zmiany w egzaminie maturalnym w roku szkolnym 2011/2012

MATURA EXPLORER

Matura od roku szkolnego 2011/2012

	Matura ustna – nowa formuła	Matura pisemna – bez zmian	
	nie określa się poziomu egzaminu	poziom podstawowy	poziom rozszerzony
Czas trwania	około 15 min	120 min	120 min (część 1.) 70 min (część 2.)
Części egzaminu	<p>Rozmowa wstępna</p> <p>Rozmowa z odgrywaniem roli</p> <p>Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania</p> <p>Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania</p>	<p>Rozumienie ze słuchu</p> <p>Rozumienie tekstów pisanych</p> <p>Wypowiedź pisemna</p>	<p>Rozumienie ze słuchu</p> <p>Rozumienie tekstów pisanych</p> <p>Rozpoznawanie struktur leksykalno-gramatycznych</p> <p>Stosowanie struktur leksykalno-gramatycznych</p> <p>Wypowiedź pisemna</p>

Matura ustna

do 2011

Egzamin obowiązkowy ustny
– na poziomie podstawowym

Egzamin dodatkowy ustny (z tego samego języka co obowiązkowy) – na poziomie rozszerzonym

Zestaw zadań egzaminacyjnych to:
dwa zadania sprawdzające umiejętności:

- tworzenia wypowiedzi ustnej,
- językowego zachowania się adekwatnego do sytuacji komunikacyjnej,
- przetwarzania tekstu i materiału ikonograficznego

Egzamin maturalny w części ustnej z przedmiotu obowiązkowego i dodatkowego trwa ok. 10 minut.

od 2012

Egzamin obowiązkowy ustny
– **nie określa się poziomu egzaminu**

Egzamin dodatkowy ustny – **nie określa się poziomu egzaminu**

Zestaw zadań egzaminacyjnych to:
trzy zadania sprawdzające umiejętności:

- tworzenia wypowiedzi ustnej,
- językowego zachowania się adekwatnego do sytuacji komunikacyjnej,
- przetwarzania tekstu i materiału ikonograficznego

Egzamin maturalny w części ustnej z przedmiotu obowiązkowego i dodatkowego trwa ok. 15 minut. (dłużej o 5 minut)

UWAGA: Egzamin rozpoczyna rozmowa wstępna egzaminatora ze zdającym (ok. 2 minut) - którą traktuje się jak rozgrzewkę i której się nie ocenia

Matura ustna 2012

Część ustna z języka obcego nowożytnego:

- trwa około 15 min
- ma formę rozmowy zdającego z osobą egzaminowaną,
- (drugi nauczyciel – obserwator, nie bierze czynnego udziału w rozmowie)

Zestaw egzaminacyjny zdającego obejmuje

- 3 zadania z poleceniami w języku polskim
- materiał ikonograficzny do zadania 2. i 3. w zestawie

	Przebieg egzaminu, charakterystyka zadań	czas trwania
Czynności organizacyjne	Bezpośrednio po wylosowaniu zestawu zdający przystępują do egzaminu	-
Rozmowa wstępna	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający odpowiada na kilka pytań związanych z jego życiem i zainteresowaniami. • Lista pytań do wyboru znajduje się wyłącznie w zestawie egzaminatora. • Rozmowa wstępna nie jest oceniana. 	około 2 min.
Zadanie 1. Rozmowa z odgrywaniem roli	<ul style="list-style-type: none"> • Zdający ma około 30 sekund na zapoznanie się z poleceniami. • Zdający i egzaminator odgrywają wskazane w poleceniu role. • Role zdającego odpowiadają doświadczeniom życiowym nastolatków lub stawiają go w sytuacji w jakiej mógłby znaleźć się w przyszłości. • Zdający musi odnieść się do 4 elementów wskazanych w poleceniu, odpowiednio rozwijając wypowiedź. • Oceniana jest również umiejętność reagowania zdającego na wypowiedzi egzaminującego 	do 3 min. (wliczając czas na zapoznanie się z poleceniami)

	Przebieg egzaminu, charakterystyka zadań	czas trwania
<p>Zadanie 2. Opis ilustracji i odpowiedzi na 3 pytania</p>	<p>Zdający</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje ilustrację zamieszczoną w wylosowanym zestawie. W opisie powinien określić miejsce, osoby oraz wykonywane przez nie czynności. • odpowiada na 3 pytania postawione przez egzaminującego (Pytania znajdują się tylko na zestawie egzaminującego). Zdający powinien formułować pełniejsze niż jednozdaniowe, zdawkowe wypowiedzi. 	maks. 4 min.
<p>Zadanie 3. Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na 2 pytania</p>	<p>Zdający ma ok. 1 min. na zapoznanie się z poleceniem i materiałem stymulującym.</p> <p>Zdający</p> <ul style="list-style-type: none"> • wybiera element z materiału stymulującego, który jego zdaniem najlepiej spełnia warunki wskazane w poleceniu i uzasadnia swoją decyzję. • wyjaśnia, dlaczego odrzuca pozostałe elementy. • odpowiada na 2 pytania postawione przez egzaminującego. Pytania są związane z tematyką materiału stymulującego i zamieszczone są wyłącznie w zestawie dla egzaminującego. Zdający powinien formułować pełniejsze niż jednozdaniowe, zdawkowe wypowiedzi. 	maks. 5 min.

Matura ustna 2012

- kryteria oceniania

- **sprawność komunikacyjna:** 0-6 punktów, oceniana w każdym zadaniu osobno
- **zakres struktur leksykalno-gramatycznych:** 0-4 punktów, oceniany w całej wypowiedzi zdającego
- **poprawność struktur leksykalno-gramatycznych:** 0-4 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- **wymowa:** 0-2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego
- **płynność wypowiedzi:** 0-2 punktów, oceniana w całej wypowiedzi zdającego

Ocena sprawności komunikacyjnej

Matura ustna 2012

W ocenie sprawności komunikacyjnej bierze się pod uwagę stopień realizacji przez zdającego czterech elementów wskazanych dla każdego zadania:

- w zadaniu 1.: omówienie 4 elementów podanych w poleceniu,
- w zadaniu 2.: opis ilustracji i odpowiedzi na 3 pytania,
- w zadaniu 3.: wybór elementu najlepiej spełniającego warunki wskazane w poleceniu i uzasadnienie wyboru, wyjaśnienie powodów odrzucenia pozostałych elementów oraz odpowiedzi na 2 pytania.

Zdający powinien nie tylko odnieść się do wszystkich wskazanych elementów zadania, ale również rozwinąć swoją wypowiedź dotyczącą każdego elementu.

Ocena uwzględnia również:

- adekwatność wypowiedzi do tematu i kontekstu rozmowy/zadanego pytania,
- zakres pomocy ze strony egzaminującego.

Ocena umiejętności językowych

Matura ustna 2012

Ocena umiejętności językowych dokonywana jest dla całej wypowiedzi zdającego, począwszy od rozmowy wstępnej.

W ocenie zakresu i poprawności struktur leksykalno-gramatycznych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i poprawność użytych struktur leksykalno-gramatycznych oraz wpływ ewentualnych błędów językowych na komunikację.

W ocenie wymowy i płynności wypowiedzi bierze się pod uwagę poprawność wymowy w zakresie pojedynczych dźwięków i/lub akcentowania oraz ogólną płynność językową wypowiedzi.

Matura ustna do 2011

REPETYTORIUM

ZADANIE 1. ROZMOWY STEROWANE

Za pomocą sięgaj o pięciu trzech sytuacjach. Twoim zadaniem będzie odegrać niewskażonych ról.

A. Uzyskiwanie, udzielenie informacji

Jesteś w restauracji za granicą i masz problemy ze złote niemi mówienia, gdyż nazwy dań nie Ci nie mówią. Rozmawiasz z kelnerem.

- Dowiedz się, z czego zrobione jest danie oznaczone 'haggis'.
  - Zwyknij z niego i powiedz dlaczego.
  - Zapytaj, czy mają coś wegetariańskiego.
- (rozmowę rozpoczyna zdający)

B. Raźnie nowa nie wyda rzeń

Początkowo nieś się gościu ze Szkocji podskakującą po trawę. Gość chwali jedzenie i jest nim zaintrygowany.

- Powiedz, dlaczego zdawca dowiedział się się ugotować to danie.
  - Wyjaśnij, jak przygotować je u siebie.
  - Wspomnij o pewnej przestrożce, którą otrzymałeś w czasie gotowania.
- (rozmowę rozpoczyna egzaminujący)

C. Negocjowanie

Na miejscu z kolegą / koleżanką porywacie dla współnych znajomych CD / O na woli za mówić jedzenie na wyrost. Ty jesteś zwolennikiem / zwolenniczką kuchni domowej.

- Powiedz, dlaczego Twoja propozycja jest lepsza.
  - Słyszysz, że gotowanie jest zbyt męczące, zaproponuj jakieś proste danie.
  - Nie mając w dalszym ciągu jego / jej zgody, zainicjuj rozwiązanie kompromisowe.
- (rozmowę rozpoczyna egzaminujący)

ZADANIE 2. ROZMOWA NA PODSTAWIE ILUSTRACJI

Opisz poniższą ilustrację i odpowiedz na pytania egzaminującego.

Pytania do ilustracji (za niewskazane wyłączenie w zestawie dla egzaminującego):

1. Would the men prefer to have the meal made by someone else? Why do you think so?
2. Who cooks in your family? Why?

Rozmowy sterowane
(3 sytuacje)

Rozmowa na podstawie
ilustracji (opis + 2 pytania)

Matura Explorer Pre-Intermediate, 2009/2010

Matura ustna od 2012

REPETYTORIUM

EGZAMIN USTNY
ZESTAW 1

ZADANIE 1. ROZMOWA Z ODGRYWANIEM ROLI

(0,5 minuty na przygotowanie i 3 minuty na wykonanie zadania)

Na przyjęciu na kemping w Walii rozmawiasz z recepcjonistą. Ponadto podane są kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

- wolne miejsca i ich liczba
- opłaty i zniżki
- długość pobytu i godzina odjazdu
- udogodnienia

Rozmowę rozpocząć na egzaminującym.

ZADANIE 2. OPIS ILUSTRACJI I ODPOWIEDŹ NA TRZY PYTANIA

Łącznie 4 minuty. Opis ilustracji: 20 sekund na przygotowanie i 1 minuta na opis.

- Opowiedź na pytania zawarte się jedynie w zestawie egzaminacyjnym. To część zadania trwa 3 minuty.
1. Can this instrument be interesting for some explorers? Why?
  2. Which do you find more difficult: playing an instrument or singing? Why?
  3. What situation connected with music do you remember from the past? What happened there?

Zdjęcie 1

Zdjęcie 2

Zdjęcie 3

ZADANIE 3. WYPOWIEDŹ NA PODSTAWIE MATERIAŁU STYMULUJĄCEGO I ODPOWIEDŹ NA DWA PYTANIA

Łącznie 5 minut. Odbiorcie się do materiału stymulującego. Czas na przygotowanie i 2 minuty na odpowiedź.

Popatrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2, Zdjęcie 3. Rozmawiasz w między na podstawie zdjęć na temat nietypowych domowych zwierząt. Jedną z nich zastanawiasz się nad kupieniem jednego z trzech zwierząt pokazanych na zdjęciach.

Wybierz to zwierzę, które będzie Twoim zwierzęciem, na jutra w odpowiedziach, i uzasadnij swój wybór. Wyjaśnij, dlaczego odrzucasz pozostałe pomysły.

- Opowiedź na 2 pytania z 4 zawartych jedynie w zestawie egzaminacyjnym. Czas na wykonanie tej części zadania: 2 minuty.
1. Why do people want to have unusual pets?
  2. Should dying out animals be kept in the zoo? (Why? Why not?)
  3. What animals still work for people? What do you think about it?
  4. What are the advantages of having a pet?

Rozmowa wstępna
(tylko na arkuszu egzaminatora)

Zadanie 1.
Rozmowa z odgrywaniem roli

Zadanie 2.
Opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania

Zadanie 3
Wypowiedź na podstawie materiału stymulującego i odpowiedzi na dwa pytania

Matura Explorer Pre-Intermediate 2011/2012

Matura ustna 2012

ZADANIE 1. ROZMOWA Z ODGRYWANIEM ROLI

(0,5 minuty na przygotowanie i 3 minuty na wykonanie zadania)

Po przyjeździe na kemping w Walii rozmawiasz z recepcjonistą. Poniżej podane są 4 kwestie, które musisz omówić w rozmowie z egzaminującym.

wolne miejsca i ich liczba

opłaty i zniżki

długość pobytu i godzina odjazdu

udogodnienia

Rozmowę rozpoczyna egzaminujący.

Funkcje językowe przydatne podczas rozmowy:

a) uzyskiwanie i udzielanie informacji,

b) negocjowanie:

- przyjmowanie i odrzucanie sugestii, propozycji,
- obrona własnego stanowiska,
- reagowanie na brak zgody,

c) wyjaśnianie.

Matura Explorer Pre-intermediate 2011/2012

Matura ustna 2012

ZADANIE 2. OPIS ILUSTRACJI I ODPOWIEDŹ NA 3 PYTANIA

Łącznie 4 minuty. Opis ilustracji: 20 sekund na przygotowanie i 1 minuta na opis.

*Odpowiedź na pytania zawarte **jedynie** w zestawie dla egzaminującego. Ta część zadania trwa 3 minuty.*

1. Can this instrument be interesting for some explorers?
Why?
2. Which do you find more difficult: playing an instrument or singing? Why?
3. What situation connected with music do you remember from the past? What happened then?

- Pierwsze pytanie odnosi się bezpośrednio do ilustracji.
- Drugie pytanie jest związane z doświadczeniami zdającego (w odniesieniu do tematu ilustracji).
- Trzecie pytanie wymaga od zdającego umiejętności relacjonowania wydarzeń z przeszłości.

Matura ustna 2012

ZADANIE 3. WYPOWIEDŹ NA PODSTAWIE MATERIAŁU STYMULUJĄCEGO I ODPOWIEDŹ NA 2 PYTANIA

Łącznie 5 minut. Odniesienie się do materiału stymulującego: 1 minuta na przygotowanie i 2 minuty na odpowiedź.

Popatrz na Zdjęcie 1, Zdjęcie 2 i Zdjęcie 3.

Rozmawiajcie w międzynarodowym gronie na temat nietypowych domowych zwierząt. Jedna z osób zastanawia się nad kupnem jednego z trzech zwierząt pokazanych na zdjęciach.

- Wybierz to zwierzę, które będzie, Twoim zdaniem, najbardziej odpowiednie, i uzasadnij swój wybór.
- Wyjaśnij, dlaczego odradzasz pozostałe pomysły.

Odpowiedz na 2 pytania z 4 zawartych **jedynie** w zestawie egzaminującym. Czas trwania tej części zadania: 2 minuty.

1. Why do people want to have unusual pets?
2. Should dying out animals be kept in the zoo?
(Why? Why not?)
3. What animals still work for people? What do you think about it?
4. What are the advantages of having a pet?

Zdjęcie 1

Zdjęcie 2

4 What are the advantages of having a pet?

Zdjęcie 3

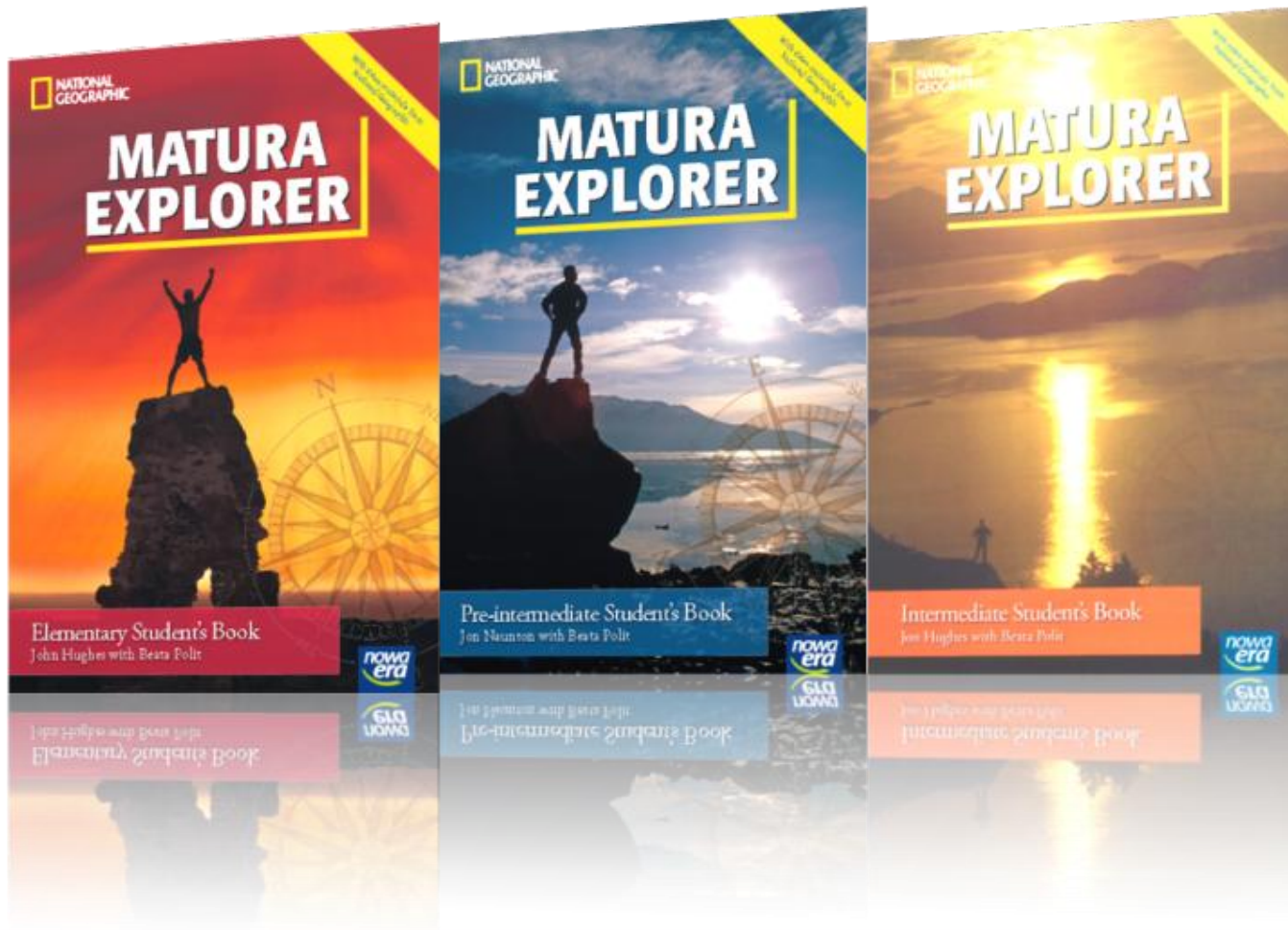
Matura Explorer Pre-intermediate 2011/2012

Sekcje repetytorium poświęcone Maturze ustnej w Matura Explorer będą miały dokładnie taką formę jak ćwiczenia na powyższych slajdach.

Będą przygotowane zgodnie z wymogami z najnowszego Rozporządzenia MEN z dnia 20 sierpnia 2010 r.

Matura 2012 w **Matura Explorer**

– zestaw do Matury podstawowej:
Elementary – Intermediate

Matura 2012 w **Matura Explorer**

– zestaw do Matury rozszerzonej:
Pre-intermediate – Upper Intermediate

Matura ustna 2012 w **Matura Explorer**

Pierwsza strona każdego rozdziału - ilustracja z trzema pytaniami. To materiał przygotowujący do zadania 2. egzaminu ustnego w nowej formule (opis ilustracji i odpowiedzi na trzy pytania).

1 Discuss these questions in pairs.

- 1 What type of home can you see in the picture? Compare it with your home.
- 2 Would you like to live in this kind of house? Why? Why not?
- 3 What is the worst place you've stayed in? Describe it to your partner.

Matura ustna 2012 w Matura Explorer

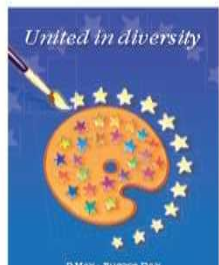

MODULE 3

3C United in diversity

Speaking

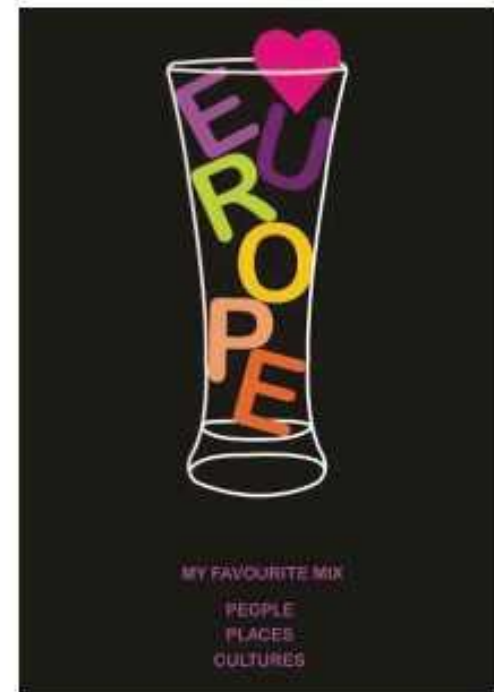
- 1 'United in diversity' is the EU motto. Look at the posters and choose the best one for promoting Europe day. Say why you chose one and rejected the other.
- 2 Now discuss these questions as a class.
  - 1 Does your school have a motto? Can you translate it into English?
  - 2 Can you think of different cultures, traditions or languages in Poland? For example, the Kashubian culture in north Poland.

Sekcja C każdego rozdziału dostarcza dodatkowych materiałów przygotowujących do egzaminu ustnego w nowej formule.

Speaking

- 1 'United in diversity' is the EU motto. Look at the posters and choose the best one for promoting Europe day. Say why you chose one and rejected the other.
- 2 Now discuss these questions as a class.
  - 1 Does your school have a motto? Can you translate it into English?
  - 2 Can you think of different cultures, traditions or languages in Poland? For example, the Kashubian culture in north Poland.

Matura pisemna 2012 **BEZ ZMIAN**

Poziom podstawowy:

Rozumienie ze słuchu
Rozumienie tekstów
pisanych
Wypowiedź pisemna

Poziom rozszerzony:

Rozumienie ze słuchu
Rozumienie tekstów pisanych
Rozpoznawanie struktur leksykalno-
gramatycznych
Stosowanie struktur leksykalno-
gramatycznych
Wypowiedź pisemna

Matura pisemna 2012 **BEZ ZMIAN**

Wypowiedź pisemna

Krótką formą użytkową (matura podstawowa)

np.: ogłoszenie, e-mail, zaproszenie

Dłuższą formą użytkową (matura podstawowa)

np.: list prywatny, list formalny, zaproszenie

Dłuższą formą użytkową (matura rozszerzona)

np.: recenzja, opis, rozprawka, opowiadanie

Matura pisemna 2012 BEZ ZMIAN

Krótką formą użytkową w serii Matura Explorer

Writing: a note

Matura practice

9 Malcolm is in bed with a bad cold. His sister Susie has left him a note. Read the note and answer the questions.

- 1 When we leave a note, we often miss words out. Which words are missing?
- 2 Imagine you are speaking to Malcolm. What would you say to him?

Malcolm - Didn't want to wake you up. Here's some medicine. 2 tablets every six hours after meals. Drink a lot - honey + lemon in hot water best. Keep warm + stay indoors.

Call me this evening to tell me how you are. Hope you slept well.

Love, Susie xxx

10 You planned to go with your English flatmate to the theatre tonight. Write a message to ...

- cancel your plans because you are ill.
- tell him/her what you have to do.
- suggest going to the theatre some other time when you get better.
- say you need to rest and don't want anybody to wake you up.

Matura Explorer Pre-intermediate,
SB p.109, Writing

Fitness and health

Writing: a note

6 Carlotta has to go back to Glasgow because her grandfather is ill. She is calling on her neighbour's daughter Miriam to ask if she can take care of things while she is away. Read the conversation and fill the gaps in the note with words from the box.

C = Carlotta, M = Miriam

- C Hi Miriam. I've got to fly up to Glasgow to see my grandfather. Could you take care of Splodge and water the plants while I am away?
- M Of course. We've got your keys. What do you want me to do?
- C Well, Splodge has an appointment with the vet for his injections. I'd also like the vet to take a look at his ear. He's got an infection.

Miriam,

- (1) _____ for agreeing to help.
(2) _____ to water big rubber plant in living room. (3) _____ water the cactus - it'll die!
(4) _____ Splodge's food on balcony, he'll find it. Don't
(5) _____ Splodge's appointment at the vet - 2. pm. Tuesday. Basket in corridor cupboard. Watch out - he can scratch!!! (6) _____ ear infection to vet. Have left money for vet's fees inside his health card.
Thanks for doing this.
You're an angel!
Carlotta XXX
(7) _____

7 You are in hospital after a sporting accident. Write a note to a friend reminding him/her what to do.

- Give your maths homework to your teacher.
- Tell the school secretary what has happened.
- Ask Ian to give you back your English-English dictionary!!
- Pay €20 for theatre visit to see *Macbeth* (money in envelope).

Matura Explorer Pre-intermediate,
WB p.63, Writing

Matura pisemna 2012 BEZ ZMIAN

Dłuższa forma użytkowa w serii Matura Explorer

REPETYTORIUM

STRATEGIE: List prywatny – zasady ogólne

LIST PRYWATNY. DŁUŻSZA FORMA UŻYTKOWA.

W *Writing Bank* na str. 204 znajdują się zasady pisania typowego listu prywatnego, mającego charakter korespondencji nieformalnej. Gdy się z nimi zapoznasz, łatwiej Ci będzie rozpocząć przygotowania do samodzielnego napisania takiego typu listu.

Zanim rozpoczniesz, musisz uważnie przeczytać polecenie i zdecydować, czy odbiorcą listu jest osoba, z którą jesteś na stopie prywatnej, czy oficjalnej. Od tego zależy będzie dobór słownictwa i struktur językowych w Twoim liście. Można powiedzieć, że z wyborem słownictwa jest tak, jak z dostosowaniem stroju do okazji. Innego wyboru dokonasz, idąc na oficjalne przyjęcie niż idąc na imprezę w gronie przyjaciół.

1 W ramach rozróżki połącz w pary zwroty nieformalne z ich formalnymi odpowiednikami.

1 look after	a postpone
2 say sorry	b collect
3 say hello to	c tend to
4 you're a star	d write
5 call off	e give my regards to
6 can't wait to	f finished
7 is over	g cancel
8 drop a line	h apologise
9 call on somebody	i look forward to
10 put off	j I appreciate what you did
11 pick up	k visit somebody

2a Zaznacz zdania zawierające zwroty formalne.

The time I had was really fun. / Thanks a lot for the week we spent together. / I am writing to express my gratitude for your warm hospitality. / Hello Jim, / I especially appreciated the tour of the Old Town that you gave us. / Dear Mr Sanders, / I hope I will have the opportunity to entertain you equally well on your vacation in Poland next year. / All the best, / I'd like you to come to Poland next holiday. / Yours sincerely,

2b Powyższe zdania розміść w tabeli tak, aby powstały odpowiednie list formalny i list nieformalny (patrz: *Writing Bank*, str. 204).

FORMAL LETTER	INFORMAL LETTER
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

Patrząc na prawidłowo napisany list, widzimy, że jego układ jest zawsze podobny. Kolejne części są od siebie oddzielone graficznie: pustą linią lub wcięciem. Pamiętaj, żeby konsekwentnie stosować jednolity sposób podziału w całym tekście, również przy oddzielaniu każdej nowej myśli w rozwinięciu (część 2). Czy taki układ graficzny listu wystarczy, by uznać, że list zawiera 5 wymaganych elementów? Niezwykle, niekiedy bywa tak, że graficznie oddzielone od siebie części są tak naprawdę tylko jednym elementem – najczęściej rozwinięciem. Wstęp (część 2) i zakończenie listu (część 4) często nie wynikają z treści zadania (nie ma ich w tzw. kropka ch) i trzeba je napisać według własnego pomysłu.

3 Przetłumacz na język angielski typowe formuły otwarcia i zamknięcia listu prywatnego. Nie zapomnij o stosowaniu skróconych form czasowników (I'm, we'd, I'll, I've itd.).

Wstęp

Przepraszam, że tak długo nie pisałem/am, ale miałem/am dużo pracy w szkole.

Co u Ciebie słychać? Zapomniałeś/aś, że obiecałeś/aś mi list co tydzień!

Zakończenie

Muszę już kończyć, bo Rex bardzo chce wyjść na spacer.

Mam nadzieję, że odpiszesz mi szybko, bo musimy zaplanować najbliższe spotkanie.

Uwaga praktyczna:

Często we wstępie autor podaje cel pisania listu.

4 Wykorzystując zwroty z ćwiczenia 1, przetłumacz na język angielski poniższe przykłady wstępów

- 1 Piszę, żeby podziękować Ci za niesamowitą wakację.
- 2 Piszę, by przeprosić za to, że nie zapomniałem/am się dobrze Twoim mieszkaniem.
- 3 Piszę, aby odwołać nasz wspólny wyjazd.
- 4 Piszę, aby poinformować, że będziemy musieli przełożyć nasze spotkanie.
- 5 Piszę, żeby poprosić Cię o odebranie mnie z lotniska.

oraz zakończeń:

- 1 Nie mogę się doczekać wiadomości o wynikach Twoich egzaminów.
- 2 Mój wolny czas właśnie się skończył.
- 3 Napiszę do Ciebie z Nowego Jorku.
- 4 Pozdrów rodziców i rodzeństwo.
- 5 Wpadnij do mnie koniecznie na początku sierpnia.

LIST PRYWATNY. DŁUŻSZA FORMA UŻYTKOWA.

W *Writing Bank* na str. 204 znajdują się zasady pisania typowego listu prywatnego, mającego charakter korespondencji nieformalnej. Gdy się z nimi zapoznasz, łatwiej Ci będzie rozpocząć przygotowania do samodzielnego napisania takiego typu listu.

Zanim rozpoczniesz, musisz uważnie przeczytać polecenie i zdecydować, czy odbiorcą listu jest osoba, z którą jesteś na stopie prywatnej, czy oficjalnej. Od tego zależy będzie dobór słownictwa i struktur językowych w Twoim liście. Można powiedzieć, że z wyborem słownictwa jest tak, jak z dostosowaniem stroju do okazji. Innego wyboru dokonasz, idąc na oficjalne przyjęcie niż idąc na imprezę w gronie przyjaciół.

Matura Explorer Pre-intermediate,
SB p.101, Repetytorium

Matura pisemna 2012 BEZ ZMIAN

Dłuższa forma użytkowa w serii Matura Explorer

1 W ramach rozgrzewki połącz w pary zwroty nieformalne z ich formalnymi odpowiednikami.

1 look after	a postpone
2 say sorry	b collect
3 say hello to	c tend to
4 you're a star	d write
5 call off	e give my regards to
6 can't wait to	f finished
7 is over	g cancel
8 drop a line	h apologise
9 call on somebody	i look forward to
10 put off	j I appreciate what you did
11 pick up	k visit somebody

Matura Explorer Pre-intermediate,
SB p.101, Repetytorium

2a Zaznacz zdania zawierające zwroty formalne.

The time I had was really fun. / Thanks a lot for the week we spent together. / I am writing to express my gratitude for your warm hospitality. / Hello Jim, / I especially appreciated the tour of the Old Town that you gave us. / Dear Mr Sanders, / I hope I will have the opportunity to entertain you equally well on your vacation in Poland next year. / All the best, / I'd like you to come to Poland next holiday. / Yours sincerely,

2b Powyższe zdania rozmieść w tabeli tak, aby powstały odpowiednio: list formalny i list nieformalny (patrz: *Writing Bank*, str. 204).

FORMAL LETTER	INFORMAL LETTER
1	1
2	2
3	3
4	4
5	5

Matura pisemna 2012 BEZ ZMIAN

Przykładowe typy zadań z egzaminu pisemnego

Przykładowe typy zadań z egzaminu pisemnego

Listening comprehension

CD2/06 Zadanie 1 (6 pkt)

Zapoznaj się ze zdaniami podanymi w tabeli (1.1.–1.6.). Usłyszysz dwukrotnie wypowiedź Sama, który wykonuje niecodzienny zawód. Na podstawie wysłuchanych informacji zdecyduj, które stwierdzenia są zgodne z treścią tekstu (TRUE), a które nie (FALSE). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

		T	F
1.1.	Sam likes his job because he loves to work on his own outdoors.	☐	☐
1.2.	His only duties are to organise excursions and do water sports with visitors.	☐	☐
1.3.	He is the only resident on the island.	☐	☐
1.4.	He leads a very sociable lifestyle.	☐	☐
1.5.	All tourists try to look after the environment and keep the island clean.	☐	☐
1.6.	He works more than he has to because he has got nothing else to do.	☐	☐

CD2/06 Zadanie 2 (5 pkt)

Zapoznaj się z podanymi zdaniami (2.1.–2.5.). Usłyszysz dwukrotnie wywiad z ekspertem w zakresie technologii przyjaznych środowisku. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią usłyszanej informacji. Zaznacz znakiem X odpowiednie rubryki w tabeli. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

	A	B	C	D
2.1.	☐	☐	☐	☐
2.2.	☐	☐	☐	☐
2.3.	☐	☐	☐	☐
2.4.	☐	☐	☐	☐
2.5.	☐	☐	☐	☐

2.1. According to Sarah James, ...

- A only companies save energy.
- B the Poles waste a lot of water.
- C it's difficult to persuade people to buy energy-saving light bulbs.

2.3. The programme does *not* mention this method as a way of reducing air pollution.

Rozumienie ze słuchu

- D People should use public transport.
- 2.4. The programme is meant for ...
- A managers of recycling companies.
  - B volunteers who organise events.
  - C ordinary people.
  - D Environmental Studies students.
- 2.5. The general aim of the programme was to ...
- A provide insight into how eco-friendly people in Poland are.
  - B find out why most of us don't use energy-saving light bulbs.
  - C compare eco-friendly technologies in Poland with other countries.
  - D explain how to recycle waste.

Wskazówki

- 1 Musisz poznać treść zadania, zanim wysłuchasz tekstu – tylko wtedy wychwycisz 'kluczowe' informacje.
- 2 Przeczytaj uważnie wszystkie punkty i podpunkty, ponieważ zawierają informacje, których poszukujesz.
- 3 Pamiętaj, że w odpowiedziach często są wykorzystywane synonimy wyrazów i zwrotów z tekstu.

Reading comprehension

Zadanie 3 (5 pkt)

Przeczytaj uważnie tekst na temat produkcji jedwabiu, a następnie dopasuj odpowiedzi tytuł (A–D) do każdego akapitu (3.1.–3.5.). Wpisz odpowiednie litery w kratki obok numerów poszczególnych akapitów. Jeden tytuł został podany dodatkowo i nie pasuje do żadnego akapitu. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

A Silk Factory

3.1. Suzhou in China is the home of some of the best silk in the world. Silk was first used here to make material thousands of years ago. The legend is that a Chinese woman, Xi Ling-Shi, was looking at some silkworm cocoons when one fell into her teacup. She noticed that the cocoon was made of a thread, and she thought that maybe it could be used to make material.

3.2.

Today the Suzhou factory makes silk that is sold all over the world. The silk comes from the silkworm, which is kept on special paper. The silkworm starts to make a cocoon after six weeks of feeding, and one cocoon can produce silk thread as long as 1,000 metres.

3.3.

The silkworms are kept in quite harsh conditions, and some animal-rights activists have protested against the way that natural silk is produced. To extract the silk thread, the silkworms have to be killed, either by sticking a sharp needle into them through the cocoon, or by putting them live into boiling water. Unfortunately there is no other way to harvest the silk, which is why many activists encourage the use of artificial silk.

3.4.

Producing silk thread is a difficult process. First, the cocoons are put into boiling water to make it easier to pull off the thread. After this, workers at the factory have to pull the thread from the cocoons by hand, which takes a lot of time. This thread is put on to a machine, and then seven or eight of the threads are put together to make silk thread used for materials. The silk thread is then dyed to produce material of different colours.

3.5.

Silk is also made in a different way. This doesn't use paint, but uses different-coloured silk threads which are stitched into the material using a needle. The people who do this are called silk artists, and it often takes months for them to finish one picture. When they have finished a picture, it is put into hot water to give the silk its beautiful shine. Today, it is also possible to produce artificial silk, but

Wskazówki

- 1 Przeczytaj tekst w celu ogólnego zrozumienia całości.
- 2 Przeczytaj wszystkie tytuły, zanim zaczniesz dopasowywać je do paragrafów.
- 3 Każdy tytuł zawiera główną myśl danego akapitu. Czytaj po kolei pojedyncze akapity i dopasowuj do nich nagłówki.
- 4 Jeśli nie umiesz dopasować tytułu, przejdź do następnego akapitu. Pamiętaj o konieczności uzupełnienia tego braku.
- 5 Zaznaczaj dopasowane tytuły, by nie wykorzystać ich ponownie.

Zadanie 4 (4 pkt)

Zapoznaj się z podanymi zdaniami (4.1.–4.4.). Przeczytaj tekst o sierotcu dla słoń w Pinnawela na Sri Lance. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

4.1. Because of their ivory tusks, elephants are ...

- A long-living animals.
- B born calm and strong.
- C endangered species.
- D kept in orphanages.

4.2. While visiting Pinnawela you have *no* chance to ...

- A observe elephants in the wild.
- B feed the animals.
- C have a bath with them.
- D take a ride on them.

4.3. According to the text, which statement is *not* true?

- A In Pinnawela ill, injured and orphaned elephants have found a shelter.
- B Elephants are sociable, cheerful and playful animals.
- C The hunting for elephants is the only reason that their number is getting smaller and smaller.
- D There are more and more tourists who visit Pinnawela and provide the orphanage with money.

Rozumienie tekstów pisanych

- B part of a scientific text.
- C part of a travel book.
- D an announcement.

Matura Explorer Pre-intermediate,
WB p.48-49, Sample Paper

- C the government is not taking responsibility for the problem.
- D there aren't enough places that recycle.
- F From a thread to silk

Matura pisemna 2012 BEZ ZMIAN

Przykładowe typy zadań z egzaminu pisemnego

Pinnawela Elephant Orphanage

They are the largest land animals in the world, they can live for up to 80 years, they are intelligent, and they are both calm and strong. Elephants are one of the most amazing creatures on our planet, but they are under threat, mainly due to hunting for their ivory tusks.

There are many people, though, who are dedicated to protecting the remaining elephants by setting up elephant hospitals and reserves. Pinnawela Elephant Orphanage, about 80 kilometres north-east of Colombo, the capital of Sri Lanka, is one example of such a place.

Started in 1975, the orphanage takes care of the many orphaned elephants found in the jungle. Without the help of the orphanage, many of them would have died because of injuries or illnesses. Today, Pinnawela is one of the most popular tourist attractions in Sri Lanka and has over 80 elephants, the biggest group of elephants in captivity in the world.

It's an amazing experience being so close to such huge animals. When people first arrive, they are quite afraid of the elephants. Who wouldn't be, when one of them could easily pick you up and throw you over their shoulder! You quickly realise, though, that they are incredibly peaceful animals, and are perfectly happy giving visitors rides around the orphanage. They're also very used to posing for photos, and stand patiently while the cameras click and flash.

One of the best parts of the visit is following the elephants to the Maha Oya, river where they go twice every day for two hours to wash and to drink. If you want, you can even have a bath with them, but be careful when they lie down on their side! The young ones can also be very playful, and enjoy spraying visitors with water. Another attraction is feeding the baby elephants with bottled milk, which happens three times a day.

The orphanage has elephants of all ages – the youngest is one week old, and the oldest is 50 years old. It's hard work looking after so many elephants, and about 110 people work in the orphanage, feeding the elephants with leaves from palm trees. The elephants eat so much that about 14,000 kg of food is needed every day.

One of the elephants in the orphanage is Sama. She is around 20 years old, and was brought in from the wild. She lost her right front leg when she stepped on a land mine, and was found injured somewhere in

The orphanage makes most of its money today from tourists. It gets very little help from the government, and sometimes finds it difficult to cover all the costs of keeping the elephants. Now the number of tourists is going up, which will mean Pinnawela can continue

Rozumienie tekstów pisanych

mainly for their beautiful tusks, and also the elephants' natural habitat is getting smaller and smaller as forests are cut down.

If you want to see and touch elephants, then Pinnawela is the best place for you. You will never forget the experience of being so close to these huge, peaceful animals.

Wskazówki

- 1 W tego typu zadaniach niezbędne jest wychwycenie szczegółowych informacji. Możesz podkreślić (lub skreślić) wybrane fragmenty tekstu, co pozwoli ci zaoszczędzić czasu – kiedy będziesz u dzielać ostatecznych odpowiedzi, wrócisz do konkretnego fragmentu.
- 2 Jedno z pytań dotyczy źródła, z którego zaczerpnęto tekst. Chcąc odpowiedzieć na to pytanie, zwróć uwagę na język tekstu i jego przeznaczenie (reklama, rozrywka, tekst popularnonaukowy). Zastanów się, czy jest to tekst samodzielny, czy fragment większej całości.
- 3 Zwróć szczególną uwagę na słowa: *no*, *not*. Bardzo często błędne odpowiedzi wynikają z ich przeoczenia.

Writing

Krótką wypowiedź pisemną. Zaproszenie

Przeczytaj dwa wzory zaproszeń (formalnego i nieformalnego).

Welcome Party
Classes 3A & 3B are throwing a party for first-year students.
Saturday, 14 September, from 4 p.m. to 11 p.m.
Join us at Chopin Square, opposite the main building of our school.
Take part in competitions and quizzes. Have fun!
Drinks and snacks waiting for you.

Please be our guest at the grand opening of our new gallery 'The Modern Pottery'

It is going to take place on Sunday, 7 March 2010
113, Sucepan Street, Alton
R.S.V.P. by 7 March

W tej formie wypowiedzi limit słów nie jest określony.

Ćwiczenie 1

Z podanych zdań ułóż dwa zaproszenia: formalne (I) i nieformalne (II).

- A Let us know if you can't come.
- B Come and make yourself at home in our new apartment.
- C Please join us for our housewarming party.
- D Drop into 17 Hood Street.
- E We are expecting you on Friday, July 16, 2010, at 6 p.m.
- F Next Saturday, the party starts at 8 p.m.
- G You can bring one person.
- H Our new address: 849 Aristocratic Avenue
- I Dress: informal
- J Don't miss it!

Zadanie 5

Twoja klasa organizuje konkurs wiedzy o krajach anglojęzycznych przeznaczony dla klas I i II. Napisz zaproszenie dla ucznia

- Określ kiedy i gdzie odbędzie się konkurs i przedstaw zakres wymagalnej wiedzy.
- Poproś, żeby uczestnicy przynieśli ze sobą przedmioty kojarzące się z krajami anglojęzycznymi.
- Zaproś wszystkich na dyskotekę i słodki poczęstunek.

Przykładowe typy zadań z egzaminu pisemnego

Dłuższa forma wypowiedzi pisemnej: list formalny

Ćwiczenie 2

Uzupełnij list usuniętymi fragmentami zdań tak, aby stworzył logiczną całość. Jeden fragment nie pasuje do tekstu, został podany dodatkowo.

Dear Sir / Madam,

I am writing to you (1) _____ published in *The World of English*.

I would appreciate if you could send me some additional information about the course.

I have just passed my secondary school leaving exams and entrance exams to Cracow University. (2) _____ Now I would like to improve my language skills.

I would be grateful if you could tell me (3) _____ Is there a possibility of working part-time to cover the cost of the course?

(4) _____ the kind of documents I should send to you.

(5) _____ I look forward to hearing from you.

Your faithfully,
XYZ

A Thank you for your assistance

B with reference to your advertisement for your English language course.

Wypowiedź pisemna

Matura Explorer Pre-intermediate, WB p.48-49, Sample Paper

Useful language

- I would like to invite you to the party.
- Chciał/a/bym zaprosić Cię na przyjęcie.–
- It is a pleasure for me to invite you.
- Z przyjemnością zapraszam Panią / Pana.–

- Przedstaw się, określ swoje wykształcenie i doświadczenie w pracy zawodowej.
- Zapytaj o możliwość zakwaterowania i warunki finansowe.
- Poinformuj, że załączasz wymagane dokumenty i oczekujesz odpowiedzi.

Matura 2012 w **Matura Explorer**

Elementary

Pre-intermediate

Intermediate

Upper Intermediate

Towards Matura

Matura Practice (poziom podstawowy)

Matura Practice i Matura (Plus) Practice
(poziom podstawowy i rozszerzony)

Matura (Plus) Practice + Matura Plus Practice
(poziom rozszerzony)

WSZYSTKIE poziomy serii Matura
Explorer do szkół ponadgimnazjalnych
przygotowujące do Matury 2011/ 2012

– dostępne wiosną 2011

Zapraszamy do kontaktu z naszym Konsultantem Metodycznym!

Numery telefonów oraz adresy e-mailowe
znajdą Państwo na

www.jezyki.nowaera.pl

nowva
era

